

ماهیت مهایات با تأکید بر دیدگاه استاد جعفری لنگرودی

ممسن افتخاری^۱

معصومه وزیری هامانه (یکانه)^۲

چکیده:

مهایات از هیئت مشتق است. این کلمه در لغت به معنی برابری دو هیئت یا دو وضع است. در حقوق تقسیم منافع مشترک را می‌گویند و امکان استیفای عادلانه از مال را فراهم آورده و موجب حفظ و جلوگیری از معطل ماندن آن می‌شود و راهی خردمندانه برای ادامه شرکت است. به طور معمول تقسیم مهایات در صورتی مورد استفاده قرار می‌گیرد که عین مشترک قابل تقسیم نباشد و مالکان ناچار شوند برای جلوگیری از ضرر خود به تقسیم منافع دست بزنند. تقسیم منافع در فقه معمولاً به تراضی صورت می‌گیرد که این تراضی در حکم عقد جایز بوده و هر یک از شرکا می‌توانند آن را بر هم بزنند و در صورت عدم توافق، می‌تواند به اجبار قضایی همراه باشد. ماهیت این عقد از منظر فقه امامیه این است که مهایات عقدی نامعین و در زمره عقود معوض است و در مواردی که با عقود همسانی ندارد، به صورت عقدی مستقل قابل اجرا است. هدف از انتخاب این موضوع تبیین ماهیت و احکام مهایات در فقه امامیه و نظر استاد جعفری لنگرودی محور مهایات می‌باشد. ماهیت این عقد از منظر فقه امامیه این است که مهایات عقدی نامعین و در زمره عقود معوض می‌باشد و در مواردی که با عقود همسانی نداشته باشد، به صورت عقدی مستقل قابل اجراست. مهایات به صورت تراضی و اجبار صورت می‌گیرد و در صورت عدم توافق، می‌تواند با اجبار دادگاه همراه باشد.

کلیدواژه: مهایات، افراز منافع، اباحه، مالکیت، اجاره.